

АББАС СƏҺHƏТ

ПҮҮСТАР

A 1
C 50

Рәссамы
Елнур Бабајев

Азф 193084

АББАС СӘҺHӘТ

Ш9
С 50

ПУШТАР

КӘНЧЛИК
БАКЫ
1987

Азербайжанская
Республика
Библиотека
им. М. Ф. Ахундова

Сәһһәт Аббас.

С 50 Гушлар. Б., Кәнчлик. 1987 — 16 сәһ.

Аббас Сәһһәттиң җарәдычлығына лиризм, сәминийәт, һәссәслиг хәсдир. Онуң поэзијасында ушаглар үчүн җаздыгы ше'рләр ичүм җер тутур. Бу ше'рләр өз һәјәтилнји, мөвзү рәнҗерәнклији, ахычлығы, дил сәдәлнји илә сечилдир.
Китаба шаирин «Гушлар», «Ләз», «Чүмәләр», «Тәнбәл» вә башга ше'рләри дахил едилмишдир.

4803010200

С ————— 16—87
М 653 [12]—87

А 1

© «Ушагкәнчнәшр» 1959
© Кәнчлик — 1987

ГУШЛАР

Гушлар, гушлар, а гушлар!
Гарангушлар, а гушлар!
Чәһ-чәһ вурун бурада,
Кәһ җердә, кәһ јувада,
Гонун бу тәк будаға,
Чох кетмәјин узаға.
А гушларым, кетмәјин.
Мәни гәмжин етмәјин.
Гушлар, нечүн кедирсиз?
Јохса ки, сејр едирсиз?
Гушлар учду, әкилди,
Вај, сәсләри кәсилди.
Бир сәс кәлир узагдан,
Мән динләрәм бајагдан.
Сөјләр ки: — Гыш јавугдур¹
Сизин јерләр совугдур².
Вар истичә өлкәләр,
Гышда бизә хош кәләр.
Сәбр ејлә, гој јаз олсун,
Бир гар, јағыш аз олсун.
Совгат кәтирәр гушлар,
Сизә кезәл маһнылар.

¹ Јахын.
² Сојуг

ЈАЗ

О күн ки, фәсли-јаз олар,
Кечә, күндүз тараз¹ олар.
Наваны артар истиси,
Даһа сојуглуг аз олар.
Эрир дағын, чөлүн гары,
Ахар дәрәләрә сары,
Журулту илә сел кәләр,
Салар сәдаја чајлары.
Гарангуш ол заман² кәләр,
Јенә тикәр јувасыны,
Гонар јашыл ағачлара,
Охур көзәл навасыны.

¹ Бәрәбәр.
² О заман.

ВӘТӘН

Көнлүмүн севкили мәһбубу¹ мәним
Вәтәнимдир, вәтәнимдир, вәтәним...
Вәтәним верди мәнә нанү-нәмәк,
Вәтәни, мәнчә, унутмаг нә демәк?!
Анадыр һәр кишијә өз вәтәни:
Бәсләјиб синәси үстүндә ону.
Сүдүдүр ким³, доланыб ганым олуб.
О мәним севкили чананым олуб.
Сахларам көзләрим үстә ону мән,
Өләрәм әлдән әкәр кетсә вәтән.
Вәтәнин не'мәти нисјан олмаз⁴,
Нахәләфләр⁵ она гурбан олмаз.
Вәтән — әчдадымызын⁶ мэдфәнидир⁷,
Вәтән — өвладымызын мәскәнидир.
Вәтәни севмәјән инсан олмаз;
Олса, ол шәхсдә вичдан олмаз.

¹ Көзәл, истәкли.

² Дуз-чөрәк.

³ Ким-ки.

⁴ Унутмаг олмаз.

⁵ Пис өвладлар.

⁶ Ата-баба.

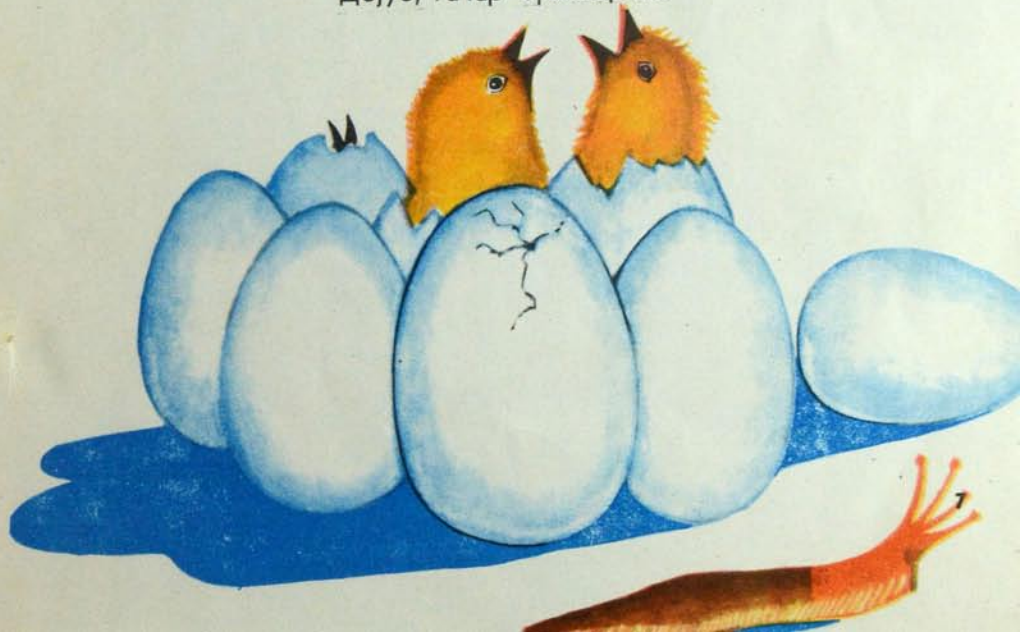
⁷ Гәбристан.

ЧҮЧӘЛӘР

Чүчәләрим бирәр-бирәр,
Сују көрүб јахын кәләр.
Ичәр, кедәр ешәләнәр.
Јејәр, ичәр чүчәләрим,
Дојуб, гачар чүчәләрим.
Чүчәләрим лүмәк-лүмәк,
Ганадлары кедәк-кедәк,
Јем ахтарар, тапар јемәк,
Јејәр, ичәр чүчәләрим,
Дојуб, гачар чүчәләрим.

Кечә денәндә күндүзә,
Чүчәләрим кәзә-кәзә,
Сәһәр һиндән гачар дүзә.
Јејәр, ичәр чүчәләрим,
Дојуб, гачар чүчәләрим.
Чүчәләрим бәзәклидир,
Бәзәклидир, дүзәклидир,
Сары, чил-чил, һәр рәнклидир.
Јејәр, ичәр чүчәләрим,
Дојуб, гачар чүчәләрим.

ЈАЈ СӘНӘРИ

Од тутуб гырмызы атәшлә јенә јанды үфүг,
Шәфәгин гырмызы рәнжилә ишыгланды үфүг.
Бир гәдәр чајдан узаг, од галамыш дағда чобан,
Ојадыр өз сүрүсүн отлаја јајлагда чобан.
Јумшаг көј чәмәнин үстә дүшүб шөһ кечәдән,
Исти јохдур, һәлә вар бир балача меһ кечәдән.
Ағ думанлар учалыр көј үзүнә дағлардан,
Чох сәриндир һавасы, кечмә бу јајлаглардан.
Күн чыхыр, көјдә булуд гырмызы рәнкә бојаныр.
Кәндлиләр чох јорулуб, ујғудан инди ојаныр.
Пәјәдән мал-гараны бә'зи чыхардыр гыраға,
Бә'зи сәһрајә кедир ишләмәјә, бә'зи баға.

ТӘНБӘЛ

Чох јатма, дур, а тәнбәл!
Јатсан, олар иш әнкәл.
Күн дағлара јајылды.
Һәр бир јатан ајылды.
Јар, јолдашын сәһәрләр,
Тез мәктәбә кедәрләр.
Сән чештәдәк¹ јатырсан,
Пал-палтарын атырсан.
Хејрү шәрин ган, оғлум!
Өз һалына јан, оғлум!
Бир азча һиммәт² ејлә,
Бир азча гејрәт ејлә.
Һәр ким диләр шад олсун,
Кетсин чалышган олсун.

¹ Күнорта вахты.
² Бирлик.

ПАЛЫЗ ЧАҒЫНДА

Палыз чағында һәр сәһәр, сојуг-сојуг күләк әсәр,
Ағачлара, будаглара дәјәндә јарпағын төкәр.
Хәзан¹ ајында мејвәләр шүрү², едәр савылмаға³,
Базара турп; көк, кәләм, соған кәләр сатылмаға.
Күләкли гар, јағыш јағар узун-узады јајлаға.
Кечәр о вахт ел-оба, енәр тамамы ғышлаға.
Күнүзләрин ғысалмасы јетәр бу вахт гајәтә⁴,
Кечәләрин узанмасы јетәр о дәм нәһәјәтә.
О вахт шәһрү гәрјәнин⁵ мәкатиби⁶ күшад⁷ олар.
Охумаға ушағларын һәвәсләри зијад⁸ олар.

¹ Палыз.

² Башламағ.

³ Гуртармағ.

⁴ Соңа.

⁵ Шәһәр, әхвә кәнд.

⁶ Мәктәбләр.

⁷ Ачығ.

⁸ Чох, артығ.

ИКИ УШАГ

Јолдашына бир ушаг
Деди: — Дур кәл ојнајағ.
Ојнамағын вахтыдыр,
Ғызылкүлүн тахтыдыр.
Ғызылкүлү әкәрләр.
Мисгал¹ илә чәкәрләр?
Кедәк көрәк ушағлар
Бағда нә чүр ојнағлар.
Јолдаш деди: — Гардашым,
Динмә, ағрыјыр башым.
Ачылса күл, олса јаз,
Мәним көнлүм ачылмаз.
Мән дәрсими билмирәм,
Ојнамағы нејдирәм,
Буна деди о бириси:
— Бу күн гој галсын дәрси,
Инди һәлә кәл кедәк.
Бағда кәзиб сејр едәк.
Ертә дурарсан сәһәр,
Дәрси едәрсән әзбәр.
Јолдашы верди чаваб:
— Данышма бәд-биһесаб²,
Сүбһә бу күнкү иши,
Гојмаз ағыллы киши.
Дәрсими һазырларам,
Сонра кедиб ојнарам.

¹ Тәхминән 4 грам.

² Јерсиз, дүшүнмәдән.

ГАРЫШГА ВӘ МИЛЧӘК

Деди бир күн гарышгаја милчәк:
— Сән зирәксән вә ја ки, мән зирәк?
һара мән истәсәм учуб кедәрәм,
Өзүмә һәр јери јува едәрәм,
һәр хәрәк үстә гонуб јејәрәм,
Сәндән артыг һүнәрлијәм дејәрәм.
Сән әкәр дән кәтирмәјә кедәсән,
Сәнә мүмкүн дејил фәрар едәсән.
Мәни һәркаһ ки говсалар гачарам.
Учмаға онда гол-һанад ачарам.
Ганадым вермиш ихтијар мәнә,
Јохдур әсла гәмим, нә вар мәнә?
Хәрәјимдир һәмишә амадә¹,
Ким јашар мән кими бу дүнјада?
Хабкаһым² һәрирү дибадыр³,
Мәнзилим бәзми-шаһү⁴ пашадыр.
Јохдур әсла нә һөрмәтин, нә јерин,
Сөјлә, аја, нәдир сәнин һүнәрин?
Деди: гарышга: — «Кәс даһа сөзүнү
Бәсдир, аз тә'риф ејлә өз-өзүнү.
Јај күнү јағмајанда мајеһтач
Гыш оlanda, одур, галарсан ач
Чәкәрәм јајда мән әкәрчи чәфа,
Сүрәрәм гыш заманы лејк⁵ сәфа».
Ишдән өтрү ки, кетмәди тәнбәл,
Ишинин ахыры олар әнкәл.
Чәксә һәр ким ки, бир гәдәр зәһмәт,
Олар, әлбәттә, агибәт⁶ раһәт.

¹Һазыр.

²Јатачаг.

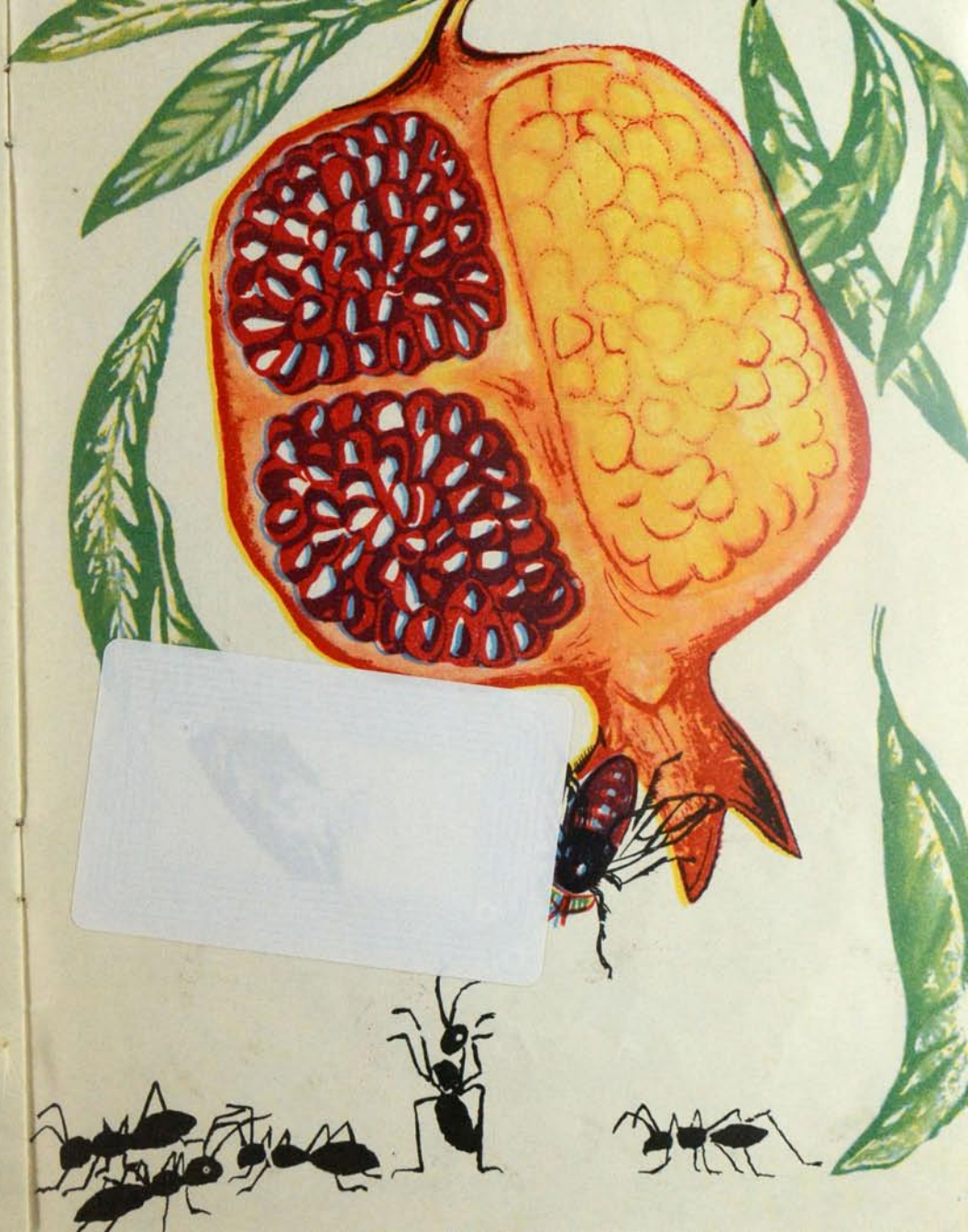
³Ипәк.

⁴Шаһ-мәчлиси.

⁵Азугә, јем.

⁶Лакин.

⁷Ахыр, сон.

АҢЫ ВӘ АРЫЛАР

Бир аҗынын дүшдү јолу бир заман
Бал арысы кәндисинә¹ нақаһан²
Јыхды јерә кәндиңи дәрһал аҗы,
Та дағыдыб сонра јесин бал, аҗы.
Акәһ³ олан тәк арылар һалдан,
Олдулар ашифтә⁴ бу әһвалдан.
Ол аҗыны дөјмәјә билиттифаг⁵,
Ејләдиләр һәмлә⁶ һәрә бир сајаг.
Көрдү фәнадыр⁷ ишинин ахири,
Ғачды о саат аҗы ордан кери.

¹ Пәтәјинә.

² Ғәфилдән, көзләнилмәдән.

³ Хәбәрдар.

⁴ Көнлү пәришан, һәјәчанланмаг.

⁵ Бирликдә.

⁶ һүчүм.

⁷ Пис. к

КИТАБЫН ИЧИНДӘКИЛӘР

Гушлар	5
Јаз	6
Вәтән	6
Чүмәләр	7
Јај сәһәри	8
Тәнбәл	8
Пајыз чағында	10
Ики ушаг	11
Ғарышга вә милчәк	12
Аҗы вә арылар	14

Азербайжан Республикасы
Мәдәниyyət, Гүзәл Сәнәт
Вә Спорт Бүтәкә

Кичикјашлы ушаглар үчүн

Аббас Гиххат

ПТИЦЫ

СІЗІМ

Не азербайджанском языке

Аббас Сәһһәт

ГУШЛАР

Шерлар

Редактору, З. Шаһгеванли, Бөди редактору Ф. Мәммәдов, Техники редактору Л. Гарајева, Корректору К. Әсədова.

ИБ № 1985

Дизайнға берилмиш: 14, 11, 16, 19, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100. Офсет кагызы. Жүр. гадитур. Офсет усули. Шәтич/а 1, 17. Рәналы шәртич/а 5,85. Учот кәшр/а. Д.9. Тиражи 35000. Сифарш № 818. Гинәти 5 гөл.

Азербайжан ССР Дәвләт Нәшрият Полиграфія ва Китаб Тиражы Ишари Комитеси. —Кичикләк: нәшриятчи Бакы, түск. тәһриятчи х.чәси, 4.

Издательство «Гянджлик», Бакы, ул. Гуси Гаджиева, 4.

26 Бакы адмиссары адна мәрбөл.

Бакы, Әли Бәйрамов үчәси 3.

Типография им. 26-ги бак. комиссаров.

Бакы ул. Али Байрамova, 3.